

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ Олег ЛАГОДНЮК

«___» _____ 2020

07-02-14S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Конституційне право зарубіжних країн		Constitutional law of foreign countries	
Шифр за ОП	OK 11	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Право	08	Field of study Law	
Спеціальність Право	081	Specialization Law	
Освітня програма: Право		Educational Program: Law	

Силабус навчальної дисципліни *«Конституційне право зарубіжних країн»* для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Право спеціальності 081 «Право»*.
Рівне. НУВГП. 2020. 14 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/xf4zfyv>

Розробники силабусу: *Міщук І.В., к.ю.н., професор, завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін, Панкевич І.М., д.ю.н., професор кафедри конституційного права та галузевих дисциплін, Градиська Ю.В., асистент кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ року

Завідувач кафедри: *Міщук І.В., к.ю.н., професор*

Керівник освітньої програми: *І.В. Міщук, к.ю.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННП
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ року

Голова науково-методичної ради з якості ННП: *Цимбалюк В.І., к.ю.н., професор.*

№ документа в ЕДО.

© Панкевич І.М.,
Міщук І.В.,
Градиська Ю.В.,
2020
© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Освітня програма *Право*

Спеціальність *081 Право*

Рік навчання, семестр *2, 1*

Кількість кредитів *5*

Лекції: *30/2*

Практичні заняття: *22/6*

Самостійна робота: *98/82*

Курсова робота: *Ні*

Форма навчання *денна/заочна*

Форма підсумкового контролю *Залік*

Мова викладання *Українська*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор *Панкевич Іван Миронович, д.ю.н., професор, кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.*

Вікіситет

ORCID *-*

Як комунікувати *[https://i.m.pankevych@nuwm.edu.ua](mailto:i.m.pankevych@nuwm.edu.ua)
тел. 0677890074*

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРОФАЙЛ АСИСТЕНТА

Асистент

Градиська Юлія Валеріївна, асистент кафедри конституційного права та галузевих дисциплін

Вікіситет

https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Давнюк_Юлія_Валеріївна

ORCID

-

Як комунікувати

<https://y.v.davnyuk@nuwm.edu.ua>
тел. 0988606387

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Програма навчальної дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Право». Дана навчальна дисципліна є теоретико-практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний рівень юриста. Вивчення даної дисципліни сприяє політичному самопізнанню, розумінню місця і ролі незалежної України у світі.

Мета навчальної дисципліни полягає у висвітленні основних конституційних моделей та допустимих меж втручання держави у приватну автономію індивіда та співвідношення конституційного права з міжнародним і наднаціональним правом.

Завдання навчальної дисципліни полягає у тому, щоб формувати у студентів розуміння основних правових категорій конституційного права, їх специфіки і ролі в зарубіжних країнах; вивчення основних закономірностей функціонування інститутів конституційного права; підготовка студентів до аналізу світового досвіду конституціоналізму, парламентаризму, світових та європейських стандартів демократії.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784>

Компетентності

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК8.Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК9.Здатність працювати в команді.
ЗК11.Здатність розуміти та реалізовувати свої права та свободи у сучасній правовій державі
СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи
СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
СК6.Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.
СК12.Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК13.Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

Соціально гуманітарна ерудованість
РН2.Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
РН3.Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН4.Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН5.Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
РН6.Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
РН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН20.Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Комунікативні навички, менеджмент проектами, самоорганізація, досвід роботи в команді, вирішення правових конфліктів, здатність до навчання, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію.

Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці.
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом опитування та проведення самостійних робіт та інших контролів. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.</p> <p>За вчасне та якісне складання та оформлення документів, студент отримує такі обовязкові бали:</p> <p>60 балів – успішне виконання практичних занять.</p> <p>40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 -20 балів, МК2- 20 балів).</p> <p>Усього 100 балів.</p> <p>Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p> <p><u>Модульний контроль</u> проходить у формі тестування. У тесті використовуються запитання трьох рівнів різної складності.</p> <p>Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: https://cutt.ly/of4zUjf</p>
Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти Поєднання навчання та досліджень	<p>Навчальні дисциплін, вивчення яких передують вивченню цієї дисципліни:</p> <p>Історія держави і права зарубіжних країн</p> <p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики</p>

Інформаційні ресурси

курсу.

1. Конституційне право зарубіжних країн: Навчальний посібник: Альб. схем / О.О.Грін. – Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А.Е., 2015. – 183с.
2. Державне право зарубіжних країн: Навчальний посібник / В.О. Ріяка (керівник авт. кол.), В.С. Семенов, М.В. Цвік та ін.; За заг. ред. В.О. Ріяки. – К.: Юрінком Інтер, 2002
3. Бориславська О.М., Заяць І.Я., Кобрин В.С., Пілат Є.Г., Різник С.В. Конституційне право зарубіжних держав: Плани семінарських занять та рекомендації по вивченню тем, що виносяться на самостійне опрацювання для студентів юридичного факультету. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. – 2009. – 57 с.
4. Конституційне право зарубіжних країн/ Горшеньова М.С., Закоморна К.О., Ріяка В.О., та ін.: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2007 р. 416 с.
5. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник / Шаповал В.М. Київ: Юрінком Інтер, 2008 р. 480 с.
6. Державне право зарубіжних країн: навч. посібник./ А.В. Панов. Ужгород : Бреза А.Е., 2011. 229 с.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Залік відбуватиметься під час сесії, яка розпочнеться з 06.12.2020 р.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядоку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <https://cutt.ly/hf4zPDf>

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи різні види роботи повинен дотримуватись академічної доброчесності.

Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Кодекс честі студентів НУВГ. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування URL: <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili-zapobighannja-korupcii/dijalnistj>

	<p>Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/</p> <p>Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/</p>
Вимоги до відвідування	<p>Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування та ін.) навчання може відбуватись в on line формі, через корпоративну пошту та/або навчальну платформу Moodle за погодженням із керівником курсу.</p> <p>– Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita.</p> <p>Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*	<p>Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.</p> <p>За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.</p> <p>Результати опитування студентам надсилають обов'язково.</p> <p>Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»: http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja</p>
Оновлення*	<p>За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни в законодавстві України, наукових досягнень у даній сфері.</p>

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачч стосовно новітніх змін. За такої ініціативи студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

-

Інтернаціоналізація

-

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 30 год./2 год.	Прак./лабор./сем. 22 год./60 год.	Самостійна робота 98 год./82 год.
-----------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2

Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичні завдання, дискусії, есе, тести, опитування, проект, індивідуальні консультації.
Методи та технології навчання	Рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах, пошукова лабораторна робота.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби (кінофільми, відеозаписи), комп’ютери, комп’ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, мультимедіа-, відео-, звуковідтворююча апаратура.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичні заняття, дискусії, таблиці-схеми, проект, індивідуальні консультації, тести.
Методи та технології навчання	Проблемна лекція, пошукова лабораторна робота, дослідницька робота, рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби, комп’ютери, комп’ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4

Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичні заняття, дискусії, таблиці-схеми, проект, індивідуальні консультації, тести, презентації, моделювання.
Методи та технології навчання	Рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах, евристична бесіда, аналіз конкретних ситуацій.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби, комп’ютери, комп’ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5</p> <p align="center">Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю</p>	
---	--

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Індивідуальні робота, письмова робота, тестування, доповіді.
Методи та технології навчання	Рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах, тренінги в активному режимі.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби, комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6</p> <p align="center">Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему</p>	
--	--

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Індивідуальні робота, письмова робота, тестування, доповіді.
Методи та технології навчання	Рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах, мозковий штурм, евристична бесіда.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби, комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН17</p> <p align="center">Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи</p>	
---	--

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Індивідуальні робота, письмова робота, тестування, доповіді.
Методи та технології навчання	Рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах, мозковий штурм, евристична бесіда.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби, комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН20</p> <p align="center">Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів</p>	
--	--

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Індивідуальні робота, письмова робота, тестування, доповіді.
Методи та технології навчання	Рольові та ділові ігри, навчальні ігри, робота в малих групах, аналіз конкретних ситуацій, дослідницька робота.
Засоби навчання	Графічні засоби, технічні засоби (кінофільми, відеозаписи), комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, мультимедіа-, відео-, звуковідтворююча апаратура.
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	40
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	60

*для екзаменаційних дисциплін співвідношення поточного (практичного) та модульного (підсумкового) контролів - 60 та 40

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1. Правова основа конституційного (державного) права зарубіжних країн.			
Результати Навчання: РН2, РН3, РН5, РН20	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Батанов О. В. Деякі методологічні проблеми сучасної науки порівняльного конституційного права [Електронний ресурс].—Режим доступу: http://www.comparativelaw.org.ua/doc/batanov.doc 2. Дідікін А. Розвиток науки конституційного права на сучасному етапі: системно-технологічний підхід [Електронний ресурс].—Режим доступу: http://www.iustinian.com.ua/article.php?id=3010 3. Панкевич І.М., Семків В.О. Вчення Леона Петражицького в сучасній Україні: доктринальний вплив на теорію права та конституційне право // Публічне право, 2019, № 4 (36). – С. 144-152 4. Шаповал В.М. Сучасний конституціоналізм: монографія.—К.: Юридична фірма «Салком», 2005.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: .....
Опис теми	Визначення поняття «конституційне право зарубіжних країн», характеристика предмету та основних методів та функцій. Система КПЗК, суб'єкти КПЗК, Джерела КПЗК.		
Тема 2. Основи теорії конституції у зарубіжних країнах.			
Результати навчання: РН3, РН4, РН5	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Бабенко К.А. Теоретичні проблеми процесу внесення змін до конституцій // Бюлетень Міністерства юстиції України: Офіційне видання. - 2007. - № 3. 2. Бисага Ю. М., Белов Д.М. Політико-правовий аналіз змісту конституції // Форуми права. – 2008. - № 3. 3. Георгіца А. 3. Поняття та сутність конституції в сучасній конституційній доктрині // Наук. вісник Чернівецького держ. ун-ту. Правознавство. – 2000. – Вип. 100. 4. Pankevych I., Sofinska I. The Constitutional Court of Ukraine as the main actor in safeguarding of the Constitution // Juridical Tribune. Volume 9. Special Issue, October 2019. – P. 78-92	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: .....
Опис теми	Поняття та сутність конституції як основного закону держави. Зміст, форма і структура конституцій. Підготовка, прийняття, ревізія та скасування конституцій.		
Тема 3. Конституційно-правові основи суспільного та державного ладу зарубіжних країн.			
Результати навчання: РН5, РН6, РН17, РН20	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Арон С. Демократия и тоталитаризм. / Пер. с фр. – М.: Текст, 1993. 2. Панкевич І.М. Традиція виборності влади в Україні монографія / І. М. Панкевич, Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка. – Львів, 2015. – 488 с.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: .....

		3. Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навчальний посібник-К.: Професіонал, 2004. 4. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій та партійних систем.—Львів: ЦПД, 2001.	
Опис теми	Конституційні засади суспільного життя у зарубіжних країнах. Основний закон і політична система суспільства. Державно-правовий принцип поділу влади. Поняття форми держави. Форми державно-територіального устрою в зарубіжних країнах. Форма правління в зарубіжних країнах. Форма державного режиму		
Тема 4. Конституційно-правовий статус людини і громадянина у зарубіжних країнах.			
Результати навчання: РН2, РН4, РН5, РН20	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Панкевич І. Історико-правові аспекти становлення інституту прав людини // Загальна декларація прав людини ООН 1948 року: стан реалізації в Україні: матеріали круглого столу (м. Івано-Франківськ, 10 грудня 2019 року) / упорядник В. І. Розвадовський. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. – С. 8-10. 2. Pankevych I., Sofinska I. Constitutionalism and participative democracy on electoral mass-market // Juridical Tribune. Volume 10. Special Issue, October 2020. – P. 73-89.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) ....
Опис теми	Права, свободи і обов'язки в теорії конституціоналізму. Принципи конституційного статусу особи. Права, свободи і обов'язки особи у зарубіжних країнах. Гарантії здійснення прав і свобод громадян. Інститут громадянства у зарубіжних країнах		
Тема 5. Форми безпосереднього народовладдя у зарубіжних країнах.			
Результати навчання: РН4, РН5, РН6, РН20	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Калашников В. Порівняльно-правовий аналіз норм виборчого права зарубіжних країн // Вісник Центральної виборчої комісії.—2006.—№4 (6). 2. Панкевич І.М. Принцип таємності голосування як гарантія вільних виборів: міжнародні стандарти та український досвід. Вісник Львівського Університету. Випуск 31. Серія міжнародна. Львів, 2012. – С.198-207. 3. Панкевич І.М. Вибори як засіб легітимізації влади Науковий вісник Чернівецького університету. Серія правознавство. Чернівці, 2013, № 714. – С. 43-47. 4. Панкевич І.М. Виборчі цензи як чинник обмеження виборчих прав громадян // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 22. Частина II. Том 1. Ужгород, 2013. – С. 168-172.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: .....

Опис теми	Поняття, соціальне призначення та політична роль виборів у зарубіжних країнах. Поняття та принципи виборчого права у зарубіжних країнах. Види виборів у зарубіжних країнах. Виборчі системи у зарубіжних країнах. Виборчий процес у зарубіжних країнах. Його основні стадії. Поняття, соціальна функція та види референдумів у зарубіжних країнах. Правові наслідки референдумів.		
Тема 6. Глава держави у зарубіжних країнах			
Результати навчання: РН5, РН6, РН17,	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Влощук О.Т. Правова доктрина про місце президента в системі поділу влади (на прикладі конституційної теорії і практики Франції, Росії, України) // Держава і право: 36. наук. пр./ Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. - К., 2002. - Вип. 18. 2. Дем'янцев В. Інститут президентства в країнах Центрально-Східної Європи // Нова політика. – 1999. – № 3. 3. Долженков О.О. Феномен президентської влади в пострадянському суспільстві // Людина і політика. - 2001. - №1. 4. Панкевич І.М. Інститут безпосередньої демократії та розвиток українського конституціоналізму // Вісник Львівського Університету. Випуск 58. Серія юридична, Львів, 2013. – С. 81-89. 5. Панкевич І.М. Реалізація активного виборчого права в Україні: сучасний стан та шляхи вдосконалення // Публічне право. Київ 2014, №3 (15). – С. 15-22.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) ....
Опис теми	Поняття інституту глави держави та його місце в системі центральних органів влади. Юридичні форми глави держави в зарубіжних країнах. Порядок заміщення посади глави держави. Основні повноваження глави держави у зарубіжних країнах. Відповідальність глави держави у зарубіжних країнах.		
Тема 7. Органи законодавчої влади у зарубіжних країнах.			
Результати навчання: РН2, РН3, РН5, РН6, РН17	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Горшков Д. Порядок формування, статус і роль партійних фракцій в процесі утворення парламентської більшості відповідно до норм регламентів зарубіжних країн // «Часопис ПАРЛАМЕНТ». - 2001. - № 1. 2. Кремчер Г., Шльоер Б. Фракції, партії в парламенті. - К.: Геопринт, 2004. 3. Кривенко Л. Історико-порівняльний погляд на проблеми парламенту // Вісник Академії правових наук України. – 1999. – № 4. – С. 50–60. 4. Крисенко О. Воробйова Д. Роль бікамеральної структури парламенту у зміцненні системи державної влади [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/Monitor/mart2009/33.htm 5. Pankevych I. Financing of Political Parties in Ukraine and European	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: ....

		Experience // Die Finanzierung von politischen Parteien in Europa, Bestandsaufnahme und europäische Perspektive, Gerrit Manssen (red.), Regensburger Beiträge zum Staats- und Verwaltungsrecht. Band 9. Frankfurt am Main, 2008. – P. 189-196.	
Опис теми	Поняття парламенту та парламентаризму. Порядок формування та порядок роботи парламентів зарубіжних країн. Припинення роботи парламентів.		
Тема 8. Законодавчий процес у зарубіжних парламентах.			
Результати навчання: РН2, РН5, РН17, РН20	Кількість годин: Лекц. 4 Практ. 2	Література: 1. Колесник К.О. Парламентська процедура в зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз: Автореф. дис. ...канд. юрид. наук / Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого.—Х., 2003. 2. Реєнт О.О. Правовий імунітет у системі гарантій депутатської діяльності // Четверті юридичні читання: Матеріали Міжнародної наукової конференції 3-4 квітня 2008. - К., 2008. 3. Сас С. Законодавча процедура парламентів світу: порівняльно-правовий аналіз норм регламентів // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 3. 4. Pankevych I. The problem of imperative mandate of Ukrainian Parliament Members in the context of the realization of their constitutional independence // Die verfassungsrechtlich garantierte Stellung der Abgeordneten in den Ländern Mittel – und Osteuropas, Gerrit Manssen (red.), Regensburger Beiträge zum Staats- und Verwaltungsrecht. Band 13. Frankfurt am Main, 2009. – P. 205-218.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: ....
Опис теми	Конституційно-правовий статус парламентарія у зарубіжних країнах. Компетенція парламентів у зарубіжних країнах. Законодавчий процес у парламентах.		
Тема 9. Конституційно-правовий статус уряду у зарубіжних країнах.			
Результати навчання: РН2, РН3, РН5, РН6, РН20	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Авер'янов В.Б. Відповідальність уряду перед парламентом у системі «стримувань» і «протигає» // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2005. - №2. 2. Бельский К.С. О функциях исполнительной власти // Государство и право. -№3. 3. Виконавча влада і адміністративне право. / За заг. ред. В.Б. Авер'янова-К., 2002. 4. Pankevych I. Verfassungsrechtliche Garantien zum Schutz der Menschenrechte in der Ukraine und in den stabilen demokratischen Staaten // Osteuropa Recht Gegenwartsfragen aus den Rechten des Ostens 51. Jahrgang.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: ....

		Heft 3. Juni 2005. – P. 254-262.	
		5. Governmental Systems of Central and Eastern European States / Chronowski N., Drinóczy T. and Takács T. (eds.), Oficyna – Wolters Kluwer Polska, Warsaw, 2011. – 845 pp.	
Опис теми	Поняття та місце уряду у системі органів державної влади зарубіжних країн. Класифікація урядів. Порядок формування уряду в зарубіжних країнах. Внутрішня структура уряду. Компетенція уряду у зарубіжних країнах. Порядок діяльності уряду.Конституційна відповідальність урядів (органів виконавчої влади).		
Тема 10. : Органи судової влади у зарубіжних країнах			
Результати навчання: PH2, PH3, PH5, PH6	Кількість годин: Лекц. 2 Практ. 2	Література: 1. Витрук Н. Конституционное правосудие. – М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1998. 2. Городовенко В.В. Проблеми незалежності судової влади: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.10 / В.В. Городовенко; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. - Х., 2006. 3. Міхеєва Т.П. Інститут конституційної юстиції: генеза і розвиток в європейських країнах з континентальною системою права // Держава і право: Зб. наук. пр./ Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. - К., 2008. - Вип. 41. 5. Pankevych I., Sofinska I. The Constitutional Court of Ukraine as the main actor in safeguarding of the Constitution // Juridical Tribune. Volume 9. Special Issue, October 2019. – P. 78-92.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=784 Додаткові ресурси: ....
Опис теми	Поняття судової влади та її місце у системі органів державної влади зарубіжних країн. Конституційні основи організації судової системи у зарубіжних країнах. Конституційно-правовий статус судді у зарубіжних країнах. Конституційні принципи правосуддя у зарубіжних країнах.		

Лектор

І.М. Панкевич, д.ю.н., професор